

Deze EU Nieuwsbrief van het Koninklijk Actuarieel Genootschap is bedoeld om leden, studenten en belangstellenden, te informeren over (actuariële) ontwikkelingen in Europa. Het doorsturen van deze nieuwsbrief buiten deze doelgroep wordt niet op prijs gesteld. Belangstellenden kunnen zich richten tot het redactiesecretariaat (pascale.heese@ag-ai.nl) voor het regulier ontvangen van deze Nieuwsbrief. Copyright berust bij het Koninklijk Actuarieel Genootschap. Het overnemen van passages in andere publicaties is toegestaan met bronvermelding.

In deze EU nieuwsbrief:

EUROPESE PARLEMENTSVERKIEZINGEN EN BENOEMING VAN DE NIEUWE EUROPESE COMMISSIE, 2014 3

Tussen 22 en 25 mei 2014 zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement. In Nederland vinden de verkiezingen plaats op zaterdag 22 mei. In de meeste andere lidstaten vinden de verkiezingen echter plaats op 23 mei. Van de in totaal 751 zetels in het Europees Parlement krijgt Nederland er 26.

VOORSTEL TOT HERZIENING VAN DE IORP-RICHTLIJN 3

23 mei 2013 heeft Michel Barnier, de Europese Commissaris voor de Interne Markt en Diensten, aangekondigd in de herfst van dit jaar met een voorstel tot herziening van de IORP- richtlijn te komen.

PORTABILITY-RICHTLIJN 4

25 september 2013 zijn de triloog-onderhandelingen over de zogenoemde Portability-richtlijn begonnen. Deze richtlijn heeft tot doel de mobiliteit binnen de EU te vergroten door het eenvoudiger te maken voor werknemers om pensioen op te bouwen en te behouden wanneer zij in een andere lidstaat gaan werken.

FINANCIAL TRANSACTION TAX (FTT) 4

De Juridische Dienst van de Europese Raad heeft op 6 september 2013 een rapport uitgebracht waarin zij concludeert dat het voorstel voor de Europese financiële transactie taks (FTT- richtlijn) door haar 'extraterritoriale werking' in strijd is met EU-recht.

RICHTLIJN BEROEPSKWALIFICATIES 5

Een akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad over een herziening van de richtlijn beroepskwalificaties werd al eerder bereikt in triloog. De richtlijn moet echter nog wel worden goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Europees Parlement.

RAADPLEGING GROENBOEK LANGETERMIJNFINANCIERING 5

Tussen 25 maart 2013 en 25 juni 2013 heeft een consultatieronde plaats gevonden waarbij belanghebbenden en geïnteresseerde partijen konden reageren op het Groenboek langetermijnfinanciering van de Europese Commissie.

RAADPLEGING HERZIENING ESFS (European System of Financial Supervision) 5

Volgens de ESFS regelgeving moet de Commissie zorgen voor een eerste evaluatie van de European Systemic Risk Board (ESRB) op 17 december 2013, van de Europese toezichthoudende Autoriteiten uiterlijk op 2 januari 2014 en voor regelmatige beoordelingen daarna.

INSURANCE MEDIATION DIRECTIVE II..... 6

Net als bij het Ierse voorzitterschap, behoort IMD II niet tot de prioriteiten van het Litouwse voorzitterschap. Indien er na OII op het gebied van verzekeringen nog tijd overblijft, zou het kunnen dat het Litouwse voorzitterschap IMD II nog enigszins gaat behandelen.

OMNIBUS II EN SOLVENCY II 7

Hoewel de Omnibus II richtlijn door de Commissie werd voorgesteld in januari 2011, is het einde nog niet in zicht. In september vorig jaar werd de triloog opgeschort om EIOPA de mogelijkheid te geven om op basis van een Long Term Guarantee Assessment (LTGA) de wetgevende partijen advies te kunnen geven.

GROENBOEK CATASTROFE VERZEKERINGEN 8

16 april 2013 publiceerde de Europese Commissie een groenboek over verzekeringen van natuurlijke en door de mens veroorzaakte rampen. Alle bijdragen aan de openbare raadpleging die liep tot 15 juli zijn ondertussen gepubliceerd.

HERSTEL- EN AFWIKKELINGSRAAMWERK VOOR NIET-BANKEN..... 8

Nadat de Commissie in 2012 een openbare raadpleging uitschreef met betrekking tot een herstel- en afwikkelingsraamwerk van niet-banken en de samenvatting ervan in maart 2013 publiceerde, bleef het stil van de zijde van de Commissie.

DE EUROPESE BANKENUNIE: SSM EN SRM 9

12 september 2013 heeft het Europees Parlement in eerste lezing twee voorstellen goedgekeurd die samen zullen leiden tot de oprichting van een Single Supervisory Mechanism (SSM) of gemeenschappelijk toezichtmechanisme voor de Europese bankenunie.

NIEUWS VAN EIOPA 9

NIEUWS VAN HET GEZAMENLIJK COMITÉ VAN DE EUROPESE TOEZICHTS-AUTOREITEN (JC) 11

Het Gezamenlijk Comité van de Europese toezichtautoriteiten (Joint Committee of JC) heeft op 2 oktober het werkprogramma van 2014 gepubliceerd. Als belangrijke aandachtspunten worden consumentenbescherming en transsectoriele risico analyse genoemd.

G-SIFI'S EN DE VERZEKERINGSSECTOR 11

Op de top van november in 2011 in Cannes, gingen de G20-leiders akkoord met de uitvoering van een geïntegreerd geheel van beleidsmaatregelen om de risico's van systeemrelevante financiële instellingen (G-SIFI's) voor het wereldwijde financiële systeem aan te pakken.

EU TOP, 24-25 OKTOBER 2013 12

EUROPESE AGENDA..... 14

AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN 15

EUROPESE PARLEMENTSVERKIEZINGEN EN BENOEMING VAN DE NIEUWE EUROPESE COMMISSIE, 2014

Tussen 22 en 25 mei 2014 zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement. In Nederland vinden de verkiezingen plaats op zaterdag 22 mei. In de meeste andere lidstaten vinden de verkiezingen echter plaats op 23 mei. Van de in totaal 751 zetels in het Europees Parlement krijgt Nederland er 26. Na de verkiezingen wordt een kandidaat voor het Commissievoorzitterschap voorgedragen door de Europese regeringsleiders. Het net nieuw verkozen Europees Parlement moet deze kandidaat vervolgens goedkeuren. Samen met de Raad van Ministers stelt de nieuwe Commissievoorzitter vervolgens een nieuwe Commissie voor die als geheel moet worden goedgekeurd door het Europees Parlement.

De officiële aanloop naar de Europese verkiezingen is begonnen op 10 september 2013 met de lancering van een [informatiecampagne met de slogan ACT.REACT.IMPACT](#). Het doel van deze campagne is de EU burger op de hoogte te brengen van de stembusgang. Volgens het Europees Parlement gaat het namelijk om de belangrijkste verkiezingen in haar geschiedenis. De EU-burgers kunnen niet alleen de politieke verhoudingen voor de komende 5 jaar bepalen. Zij kunnen dankzij het [Verdrag van Lissabon](#) ook rechtstreeks invloed uitoefenen op wie de nieuwe Commissievoorzitter wordt. Het Verdrag van Lissabon verplicht de Europese regeringsleiders namelijk de uitslag van de Europese verkiezingen in acht te nemen bij de voordracht van een kandidaat voor het Commissievoorzitterschap. Elke grote politieke partij zal tijdens de verkiezingscampagnes een kandidaat voor het voorzitterschap van de Commissie naar voren schuiven. De verkiezingen zullen hierdoor naar verwachting Europees en persoonlijker worden.

De echte verkiezingscampagnes van de individuele leden beginnen echter pas in februari 2014. Dit betekent dat vanaf februari 2014 weinig zal gebeuren in het Europees Parlement op het gebied van wet- en regelgeving. Na de inauguratie van het nieuwe Europees Parlement, de benoeming van de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie en de inauguratie van de nieuwe Commissieleden, zullen lopende EU-dossiers weer worden opgepakt.

VOORSTEL TOT HERZIENING VAN DE IORP-RICHTLIJN

23 mei 2013 heeft Michel Barnier, de Europese Commissaris voor de Interne Markt en Diensten, aangekondigd in de herfst van dit jaar met een voorstel tot herziening van de IORP-richtlijn te komen. Dit voorstel tot herziening zou oorspronkelijk in oktober 2013 worden gepresenteerd, maar lijkt te zijn vertraagd. De presentatie van het voorstel staat nu gepland voor halverwege november. Good governance en transparantie in de pensioensector zullen de hoofdonderwerpen zijn van dit verwachte voorstel tot herziening. Op basis van de resultaten van de Quantitative Impact Study (QIS), uitgevoerd door de Europese toezichthouder EIOPA, heeft Barnier besloten dat nieuwe solvabiliteiteisen voor de pensioensector geen deel zullen uitmaken van het voorstel. Eén van de belangrijkste aspecten van de IORP QIS resultaten, die begin juli door EIOPA aan de Commissie werden gestuurd, is het HBS (holistic balance sheet) concept, met inbegrip van het cijfer voor de sponsorsteun. Zoals opgemerkt door belanghebbenden en IORPs in zowel de publieke raadpleging als tijdens de QIS zelf, zijn er aanzienlijke praktische problemen met betrekking tot de methodiek voor de waardering van de sponsorsteun.

In het bijzonder zijn het maximumbedrag van de sponsorsteun en de kans op wanbetaling van de sponsor moeilijk te implementeren voor de pensioenfondsen. EIOPA had vorig jaar al benadrukt dat zij zich verder bezig zou gaan houden met technische specificaties met inbegrip van een verbeterde methodologie voor de berekening van de sponsorsteun. [De consultatie](#), die van start ging op 4 juli jl., loopt tot 31 oktober a.s.

PORTABILITY-RICHTLIJN

25 september 2013 zijn de triloog-onderhandelingen over de zogenoemde Portability-richtlijn begonnen. Deze richtlijn heeft doel de mobiliteit binnen de EU te vergroten door het eenvoudiger te maken voor werknemers om pensioen op te bouwen en te behouden wanneer zij in een andere lidstaat gaan werken. Het voorstel voor de Portability-richtlijn is al in 2005 door de Commissie ingediend, maar heeft een lange periode bij de Raad op de plank gelegen omdat de lidstaten hierover onderling geen overeenstemming konden bereiken. In juli 2013 hebben is echter een overeenstemming bereikt over de inhoud van de voorgestelde richtlijn.

Het Europees Parlement is nu weer aan zet. De huidige onderhandelingen tussen de drie EU-instellingen hebben tot doel een voortijdig compromis te sluiten waarover het Europees Parlement vervolgens in tweede lezing stemt. In de Parlementaire Commissie Werkgelegenheid en Sociale Zaken heeft Ria Oomen-Ruijten, Europees Parlementslid namens het CDA, als Rapporteur de leiding over dit dossier.

Voor Nederland zal de Portability-richtlijn geen grote gevolgen hebben aangezien de bepalingen in de Nederlandse Pensioenwet verder gaan dan de minimale bepalingen uit de Portability-richtlijn.

FINANCIAL TRANSACTION TAX (FTT)

De Juridische Dienst van de Europese Raad heeft op 6 september 2013 een rapport uitgebracht waarin zij concludeert dat het voorstel voor de Europese financiële transactie taks (FTT- richtlijn) door haar 'extraterritoriale werking' in strijd is met EU-recht. Slechts 11 van de 28 lidstaten nemen deel aan dit initiatief. Het probleem is dat financiële instellingen van niet-deelnemende lidstaten ook belast worden wanneer zij betrokken zijn bij financiële transacties in één van de deelnemende 11 lidstaten. Dit is volgens de Juridische Dienst in strijd met het Europese subsidiariteitsprincipe, aangezien de betreffende lidstaten er expliciet voor hebben gekozen niet in de FTT te participeren. Daarnaast bepaalt het EU-recht dat bij 'nauwere samenwerking' onder een groep lidstaten, de bevoegdheden, rechten en verplichtingen van niet-deelnemende lidstaten moeten worden gerespecteerd.

Wat de consequenties zijn van het niet-bindende advies van de Juridische Dienst is nog onduidelijk. De Juridische Dienst van de Europese Commissie heeft laten weten de mening van de Juridische dienst van de Raad niet te delen en de Eurocommissaris die verantwoordelijk is voor Fiscaliteit en douane, de Litouwer Algirdas Šemeta, heeft aangegeven 'het absolute vertrouwen te hebben in de juridische geldigheid van het FTT-voorstel'.

RICHTLIJN BEROEPSKWALIFICATIES

Een akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad over een herziening van de richtlijn beroepskwalificaties werd al eerder bereikt in triloog. De richtlijn moet echter nog wel worden goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Europees Parlement. 9 oktober 2013 zal het Europees Parlement stemmen over de herziene richtlijn.

Volgens artikel 59 van deze richtlijn zijn lidstaten verplicht een overzicht te geven van beroepen die zij op nationaal niveau reguleren en om te beargumenteren waarom deze regulering noodzakelijk is. Bovendien zal er een wederzijdse evaluatie plaatsvinden onder de lidstaten met als doel om 'best practices' te identificeren met betrekking tot nationale wetgeving voor het reguleren van beroepen. 2 oktober 2013 heeft de Europese Commissie een communicatie uitgebracht waarin zij een methode en werkplan voorstelt voor het uitvoeren van deze wederzijdse evaluatie.

RAADPLEGING GROENBOEK LANGETERMIJNFINANCIERING

Tussen 25 maart 2013 en 25 juni 2013 heeft een consultatieronde plaats gevonden waarbij belanghebbenden en geïnteresseerde partijen konden reageren op het Groenboek lange-termijnfinanciering van de Europese Commissie. Door middel van deze consultatieronde probeert de Commissie de meest belangrijkste factoren te identificeren die een obstakel vormen voor langetermijnfinanciering in de Europese economie. Op basis hiervan zal zij haar volgende acties bepalen. Tot op heden zijn noch de verschillende commentaren noch de samenvatting van de Commissie gepubliceerd. Een van de aangekondigde maatregelen, een nieuw kader voor beleggingsfondsen, die bedoeld zijn voor beleggers die voor lange tijd geld in ondernemingen en projecten willen stoppen, werd ondertussen voorgesteld. Deze particuliere Europese lange termijn beleggingsfondsen ([European Long-Term Investment Funds](#), ELTIF's) zouden alleen investeren in bedrijven die behoefte hebben aan geldmiddelen die hun voor een lange periode worden toevertrouwd.

RAADPLEGING HERZIENING ESFS (European System of Financial Supervision)

Volgens de [ESFS regelgeving](#) moet de Commissie zorgen voor een eerste evaluatie van de European Systemic Risk Board (ESRB) op 17 december 2013, van de Europese toezichthoudende Autoriteiten uiterlijk op 2 januari 2014 en voor regelmatige beoordelingen daarna. Dit verslag moet worden toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad, samen met eventuele begeleidende voorstellen. Tussen 26 april 2013 en 31 juli 2013 organiseerde de Commissie daartoe een consultatieronde over de werking van de drie ESAs en de ESRB. Het onderzoek zal ook aandacht besteden aan de mogelijke gevolgen van de oprichting van een gemeenschappelijk toezichtmechanisme (SSM) op de ESA's, de ESRB en het ESFS in zijn geheel. Gezien de kernrol die aan de ECB ondertussen is gegeven, zal zij ook moeten beoordelen of verdere aanpassingen aan het ESFS wettelijk kader nodig zijn.

Belanghebbenden en geïnteresseerde partijen konden hun mening geven over de effectiviteit en efficiëntie van het ESFS als geheel en haar individuele agentschappen, de ESAs en de ESRB, in het bijzonder.

Tevens konden respondenten suggesties voor verbeteringen van het bestaande systeem voorstellen. Deze suggesties vormen een belangrijke input voor de herziening. De verschillende commentaren en de samenvatting daarvan zijn nog niet door de Commissie vrijgegeven.

Ook het Europees Parlement deed een publieke raadpleging in het kader van de herziening van het ESFS. Tussen 23 mei en 21 juni 2013 waren er vier on-line enquêtes, drie over de drie Europese toezichthouders EBA, EMSA en EIOPA en eentje over de ESRB. Er werden in totaal 86 reacties ontvangen. De samenvattingen en rapporten daarover worden deze maand verwacht.

Ondertussen zijn de debatten ter voorbereiding van een eigen initiatiefrapport rond de herziening van de organieke verordeningen begonnen. Een eerste uitwisseling vond plaats op 23 en 24 september. De Rapporteur is de Duitse MEP Sven Giegold (Groen). Het ontwerpverslag is gepland voor 4-5 november. De deadline voor amendementen is 26 november, de stemming in ECON is voorzien voor eind januari en de plenaire stemming voor februari 2014. In zijn openingsrede was Giegold niet mals voor de Europese agentschappen:

"The ESAs have acted as if there was no crisis: there are crisis powers of the ESAs that have never been used (...). They have never called the member states to justify themselves", en ook nog: "The ESAs have remained too inter-governmental and the staff of these authorities does not dare to put forward things that displease. The right of intervention is not used."

Tijdens de halfjaarlijkse hoorzitting van de drie voorzitters van de ESA met het Europees Parlement, een week later presenteerden de drie voorzitters elk hun verlanglijstjes. Bernardino noemde zijn drie grootste toekomstige uitdagingen:

- de noodzaak om de operationele onafhankelijkheid van EIOPA te verhogen;
- de noodzaak om de rol van EIOPA te verhogen naar de nationale autoriteiten toe;
- de noodzaak om de bevoegdheden van EIOPA te verhogen met name door het toewijzen aan EIOPA van meer bevoegdheden voor het toezicht op de grootste en belangrijkste grensoverschrijdende verzekeringsgroepen.

INSURANCE MEDIATION DIRECTIVE II

Net als bij het Ierse voorzitterschap, behoort IMD II niet tot de prioriteiten van het Litouwse voorzitterschap. Indien er na OII op het gebied van verzekeringen nog tijd overblijft, zou het kunnen dat het Litouwse voorzitterschap IMD II nog enigszins gaat behandelen. Ter herinnering: het voorstel van de Commissie dateert van 3 juli 2012. In het Europees Parlement blijft het dossier in ECON vastzitten, zeer waarschijnlijk in afwachting van de voortgang in het MiFID II dossier. De amendementenperiode is al afgesloten en de stemming in ECON staat nu gepland voor 5 november (de voorziene datum voor stemming van 27 mei werd eerst verplaatst naar 8 juli, toen naar 24 september, en vervolgens naar 21 oktober). Als datum voor de plenaire stemming staat nog steeds 10 december op de agenda. Zoals de zaken er nu voor staan is het niet waarschijnlijk dat IMD II eerder dan de tweede helft van 2014 wordt aangenomen. Volgens de agenda van de Raad is er sinds november 2012 geen enkele raads werkgroep bijeengekomen om te debatteren over IMD II. EIOPA heeft ondertussen wel een [brief](#) geschreven aan de Commissie, met de vraag om de regels met betrekking tot de verkoop van verzekeringsproducten met een investeringselement onder IMD II en niet onder MIFID II te laten vallen.

OMNIBUS II EN SOLVENCY II

Hoewel de Omnibus II richtlijn door de Commissie werd voorgesteld in januari 2011, is het einde nog niet in zicht. In september vorig jaar werd de triloog opgeschort om EIOPA de mogelijkheid te geven om op basis van een Long Term Guarantee Assessment (LTGA) de wetgevende partijen advies te kunnen geven. EIOPA publiceerde na een redelijk uitgebreide studie haar rapport. De Commissie vatte dit rapport in 4 pagina's samen met gelijkaardige aanbevelingen aan de Raad en het Europees Parlement. Sindsdien zijn de trilogen hervat, maar zijn de hete hangijzers gebleven.

Een eerste post- 'LTGA studie' triloog vond plaats begin juli en was voornamelijk aftastend bedoeld. De triloog van september jl. boekte ook geen vooruitgang, hoewel er ondertussen bij alle partijen een duidelijke wil aanwezig is om dit dossier af te ronden. Tegen welke prijs is de hamvraag. De discussies gaan bijvoorbeeld over de Volatility Balancer (VB), dat in het voorstel voor de Omnibus II richtlijn Volatility Adjustment werd genoemd (ter vervanging van de anticyclische Premium, CCP), en haar applicatieratio. EIOPA stelde een applicatieratio van 20% voor, terwijl de industrie duidelijk voorkeur geeft aan een hogere ratio. Voorzitter Bernardino zei daarop onlangs in het Europees Parlement dat hij enige reserves had met betrekking tot de voorgestelde ijking van de maatregelen, daarbij hoogstwaarschijnlijk verwijzend naar het meest recente Litouwse voorstel voor een weging van 65%, meer dan 300% het EIOPA percentage. Andere hete hangijzers blijven het al of niet juridisch afzonderen ('ringfencing') van de activa portefeuille voor het toepassen van de 'classical matching adjustment', en de lengte van de overgangsperiode voor de toepassing van de nieuwe risicovrije discontovoet (12 jaar of 16 jaar?). Buiten de discussie over de LTG maatregelen zijn er nog een paar andere punten waar een oplossing voor moet worden gevonden in de triloog; zoals het equivalentieregime en wat er gedaan moet worden met de nulrisicoweging van overheidsobligaties (ook een pijnpunt in de opkomende asset quality review van de grote banken). De volgende trilogen staan gepland voor 24 oktober en 13 november 2013. Voorlopig staat de plenaire stemming geagendeerd op 3 februari 2014.

In de tussentijd heeft de Europese Commissie haar voorstel voor een [Quick Fix II richtlijn](#) gepubliceerd. In deze korte richtlijn stelt de Commissie voor om de toepassingsdatum van 1 januari 2014 naar 1 januari 2016 te verplaatsen, en de omzettingsdatum van 30 juni 2013 naar 31 januari 2015. De bedoeling is dat de Raad en het Europees Parlement dit voorstel zo spoedig mogelijk goedkeuren zodat het op zijn laatst op 31 december van dit jaar nog in het publicatieblad kan verschijnen. Voor sommige toezichthouders zal dit nog een nipte aangelegenheid zijn. De bedoeling was dat er minstens een jaar speling zou zijn tussen de definitieve teksten van SII en de toepassing ervan. Dit zou betekenen dat alle L2 teksten uiterlijk op 31 december 2014 afgerond zouden moeten zijn.

EIOPA heeft ondertussen niet stilgezeten en heeft de 4.000 commentaren verwerkt die ze ontving op haar vier richtlijnvoorstellen voor tijdelijke solvabiliteitsmaatregelen (betreffende de onderdelen System of Governance, Forward looking assessment of the undertaking's own risks (ORSA), Pre-application for Internal Models en Reporting). De definitieve versies van deze richtlijnen, die zijn gericht aan nationale toezichthouders, werden op 27 september vrijgegeven. Toezichthouders hebben nu tot eind december de gelegenheid om EIOPA te informeren of zij de richtlijnen deels of compleet zullen volgen of niet (volgens het comply or explain principe) en dit vanaf 1 januari 2014.

Taken van de actuariële functie

Het is wellicht interessant om een van de veranderingen, die is aangebracht in de richtlijn System of Governance naar aanleiding van de openbare raadpleging, toe te lichten. Verschillende belanghebbenden hebben aangevoerd dat de taken van de actuariële functie alleen relevant zijn voor het indienen van de voorbereidende informatie aan de nationale toezichthouder tijdens de interimperiode. Dit is echter alleen van toepassing indien het kader voor de waardering van de technische voorzieningen niet tijdig zou worden uitgewerkt als gevolg van de status van OII onderhandelingen. Zij verzoekten om deze reden dan ook dat er minder eisen gesteld zouden worden aan de actuariële functie met betrekking tot de kwaliteit van gegevens, de toetsing van ervaring en de rapportage aan het administratief beheer- en controleorgaan (AMSB). EIOPA heeft die redenering gevolgd en stelt nu dat de actuariële functie tijdens de voorbereidende fase zich moet richten op de gegevens en de methodologie, en niet op de waardering, gezien deze gekoppeld is aan de lopende OII onderhandelingen.

GROENBOEK CATASTROFE VERZEKERINGEN

16 april 2013 publiceerde de Europese Commissie een [Groenboek](#) over verzekeringen van natuurlijke en door de mens veroorzaakte rampen. Alle bijdragen aan de openbare raadpleging die liep tot 15 juli zijn ondertussen gepubliceerd. Dit in tegenstelling tot het feedbackstatement waarin de Commissie uiteen moet zetten wat haar volgende stappen zijn. Het Europees Parlement plant een eigen initiatief verslag. EP-rapporteur voor dit initiatiefverslag is de Fin Sampo Terho (EFG). Stemming in ECON staat gepland voor 17 december.

HERSTEL- EN AFWIKKELINGSRAAMWERK VOOR NIET-BANKEN

Nadat de Commissie in 2012 een openbare raadpleging uitschreef met betrekking tot een herstel- en afwikkelingsraamwerk van niet-banken en de samenvatting ervan in maart 2013 publiceerde, bleef het stil van de zijde van de Commissie. Overeenkomstig [artikel 225 VWEU](#) kan het Europees Parlement bij meerderheid van stemmen de Commissie verzoeken een wetgevingsvoorstel in te dienen op basis van een verslag van een van zijn bevoegde commissies. Het Parlement kan daarbij een termijn voor de indiening van het voorstel aangeven. Een voorstel voor een besluit van de Unie uit hoofde van het initiatiefrecht van het Parlement, in de zin van artikel 225 VWEU, kan ook door een individueel lid van het Parlement worden ingediend. De Britse Kay Swinburne (ECR) is nu aangesteld in het EP als rapporteur van een eigen initiatief verslag: een ontwerp werd gepubliceerd op 18 juni, gepland voor stemming in ECON op 17 oktober 2013 en met indicatieve datum voor de stemming in de plenaire vergadering op 13 januari 2014.

In de amendementen wordt expliciet verwezen naar Solvency II, maar ook naar de FSB en IAIS principes voor systeemrelevante verzekeraars. Tijdens de debatten waren parlementsleden van alle fracties het erover eens dat SII en OII nu voor de verzekeraars moet worden afgerond. Voorzitster Sharon Bowles (GB, ALDE) merkte op dat wat haar betreft de EU nog geen stap verder is met betrekking tot het heikele probleem van grensoverschrijdende transfers van activa: 'We probeerden wat in SII via *group support*, maar dat werd verworpen'.

DE EUROPESE BANKENUNIE: SSM EN SRM

12 september 2013 heeft het Europees Parlement in eerste lezing twee voorstellen goedgekeurd die samen zullen leiden tot de oprichting van een [Single Supervisory Mechanism](#) (SSM) of gemeenschappelijk toezichtsmechanisme voor de Europese bankenunie. Hierbij gaat het om een voorstel voor een verordening die de ECB in staat stelt prudentieel toezicht te houden op de grote banken binnen de eurozone en een voorstel voor een verordening die de werking van de bestaande Europese Bankenautoriteit (EBA) afstemt op de nieuw Europese structuur voor banktoezicht. Deze verordeningen treden in werking na goedkeuring van de Raad op 10 oktober en publicatie daarna in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Tevens hebben Martin Schulz, de president van het Europees Parlement, en Mario Draghi, de president van de Europese Centrale Bank (ECB), op 10 september 2013 een overeenstemming bereikt over de regels met betrekking tot de transparantie van het nieuwe mechanisme voor banktoezicht die in een inter-institutioneel akkoord werden gegoten.

10 juli 2013 heeft de Commissie ook een voorstel ingediend voor een [Single Resolution Mechanism](#) (SRM) of gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme voor de Europese bankenunie. Dit mechanisme is onlosmakelijk verbonden met het SSM en dient ervoor te zorgen dat wanneer banken zich in ernstige problemen bevinden, er tijdig en consistent wordt ingegrepen en problemen op een effectieve manier worden behandeld. Dit voorstel van de Commissie leidt tot de oprichting van een Europese resolutieautoriteit die bestaat uit vertegenwoordigers van de ECB, de Europese Commissie en de betreffende nationale autoriteiten. Op eigen initiatief, of op basis van een aanbeveling van deze autoriteit, kan de Commissie het besluit nemen om een noodlijdende bank met behulp van het SRM te herstructureren of ordentelijk af te wikkelen. Nationale resolutieautoriteiten zullen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de resolutie onder het toezicht van de Europese resolutieautoriteit.

Ook is er een Europees resolutiefonds. Dit fonds, dat gefinancierd wordt door de bankensector zelf, zorgt ervoor dat de resolutie van een bank niet ten koste gaat van geld dat bedoeld is voor publieke doeleinden.

Tijdens de bijeenkomsten van de Europese Raad van 28-29 juni hebben de EU leiders toegezegd dat zij ernaar streven om voor het einde van 2013 tot overeenstemming te komen over een afwikkelingsmechanisme. Het voorstel is voor het eerst op ministerieel niveau besproken tijdens een bijeenkomst van de Raadsformatie Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) op 13-14 september 2013. Het Litouwse voorzitterschap zou graag een algemeen akkoord willen bereiken over het voorstel in november van dit jaar. Elisa Ferreira, rapporteur in ECON voor dit voorstel heeft haar voorlopige verslag voorgesteld op 25 september 2013. Plenaire stemming is voorzien 11 maart 2014.

NIEUWS VAN EIOPA

EIOPA MAAKT DE NIEUWE STAKEHOLDER GROEPEN BEKEND

Na een uitgebreide procedure heeft EIOPA op 4 oktober de 30 leden van de [Insurance and Reinsurance stakeholder](#) groep bekend gemaakt. Edgar Konig, executive vice-president AEGON Nederland BV, zal als enige Nederlander lid zijn, en dit aan de zijde van de industrie. De Ier Seamus Creedon zal [Groupe Consultatif Actuariel Européen](#) vertegenwoordigen. Opvallend is dat Karel Van Hulle lid is in zijn hoedanigheid van professor.

Voor de Occupational Pensions stakeholder groep zullen Niels Kortleve en Benne Van Popta de Nederlandse pensioenfondsenindustrie vertegenwoordigen. Verder zijn er geen Nederlanders lid van de stakeholder groep, noch aan de zijde van de gebruikers, noch aan de zijde van de werkgevers of de academische wereld.

NIEUWE VERSIE VERZEKERINGEN EN PENSIOENEN RISK DASH BOARD

12 september verscheen EIOPA's nieuwste trimestrieel [Risk Dashboard](#) waarin de verzekeringsrisico's onder de loep werden genomen voor de EER.

BESTUURLIJK NIEUWS VAN EIOPA

14 juni werd het tweede jaarverslag van EIOPA gepresenteerd. Een samenvatting in de andere talen, waaronder het [Nederlands](#), werd gepubliceerd op 7 augustus.

Évelyne Massé, Deputy Head of the 2nd Insurance Supervision Directorate van de Franse toezichthouder ACPR, werd aangesteld als voorzitter van het EIOPA Financial Requirements Committee. Dit comité houdt zich bezig met Pijler 1 van SII.

AFGELOPEN CONSULTATIES

EIOPA's openbare raadpleging over "the proposal for guidelines on complaints handling by insurance intermediaries and draft report on best practices by insurance intermediaries in handling complaints" is eind juni afgesloten. Namens Nederland heeft het Verbond der verzekeraars gereageerd. De meeste andere reacties kwamen van de nationale of Europese koepels van tussenpersonen. Volgens het 2014 werkplan van het Joint Committee van de drie Europese toezichtsautoriteiten zullen er door EBA en ESMA gelijkaardige richtlijnen worden uitgewerkt.

De consultatie over het voorlopige rapport inzake goede toezichtspraktijken, betrekking hebbende op de kennis en vaardigheden die een verzekeringstussenpersoon moet bezitten, liep af op 23 september. Er werden reacties van 26 verschillende partijen ontvangen. Er werden geen specifieke Nederlandse bijdragen gemeld. De reacties op het goede praktijkrapport over vergelijkende websites, een consultatie die ook liep tot 23 september, zijn nog niet beschikbaar.

Op het gebied van een mogelijke interne markt voor individuele pensioenproducten, werd de openbare raadpleging door EIOPA afgesloten op 16 augustus 2013. Reacties kwamen er van 29 verschillende partijen waaronder het Nederlandse ministerie van Financiën, Insurance Europe, Pensions Europe en Groupe Consultatif. EIOPA analyseert momenteel de reacties en plant haar feedback document samen met haar voorlopig rapport aan de Europese Commissie.

NIEUWS VAN HET GEZAMENLIJK COMITÉ VAN DE EUROPESE TOEZICHTS-AUTOREITEN (JC)

Het Gezamenlijk Comité van de Europese toezichtsautoriteiten (Joint Committee of JC) heeft op 2 oktober het werkprogramma van 2014 gepubliceerd. Als belangrijke aandachtspunten worden consumentenbescherming en transsectoriele risico analyse genoemd.

"The Joint Committee will also bring forward its regulatory work already underway in key areas such as Financial Conglomerates, Anti-Money Laundering, Benchmark setting processes and Credit Rating Agencies. Furthermore, the Joint Committee will keep on monitoring closely legislative and regulatory developments both at the European and international level, so as to ensure appropriate and timely follow-up, including in relation to Systemically Important Financial Institutions (SIFIs)."

Zie: <https://eiopa.europa.eu/home-news/news-details/news/the-joint-committee-of-the-esas-publishes-its-work-programme-2014/index.html>.

Begin september publiceerde het JC ook de nieuwste versie van het [Joint Committee report on risks and vulnerabilities in the EU financial system, August 2013](#). Het JC vraagt daarin aandacht en 'concerted response' voor de verschillende risico's waaraan de financiële sector onderhevig is: het risico van een zwakke macro-economische vooruitzichten; het risico van een langdurige lage rentevoet; het risico van de verdere fragmentatie van de eenheidsmarkt; het risico van het stijgend gebruik van onderpanden; het risico van het verlies van vertrouwen in balanswaarderingen en risico-openbaarstellingen; en in financiële benchmarks, het operationeel risico van cyberaanvallen.

Einde juli publiceerde het JC ook de belangrijke Final draft Regulatory Technical Standards inzake het consequent toepassen van de berekeningsmethoden van Artikel 6(2) van de FICO richtlijn onder de EU verordening No 575/2013 en richtlijn 2013/36/EU inzake bank kapitaalvereisten (CRR/CRD).

In die CRR/CRD teksten worden, vanaf 1 januari 2014, prudentiële vereisten aan banken en andere financiële instellingen opgelegd. De algemene principes die de ESAs in deze voorstellen tot RTS naar voor schuiven zijn: afschaffen van multiple gearing; afschaffing van intra-groep schepping van eigen vermogen; overdraagbaarheid en de beschikbaarheid van het eigen vermogen; en dekking van het tekort aan kapitaal van een financiële conglomeraat, rekening houdend met de definitie van sector-overschrijdend kapitaal.

G-SIFI's EN DE VERZEKERINGSSECTOR

FSB identificeert een eerste lijst van mondiale systeemrelevante verzekeraars (G-SIIs)

Op de top van november in 2011 in Cannes, gingen de G20-leiders akkoord met de uitvoering van een geïntegreerd geheel van beleidsmaatregelen om de risico's van systeemrelevante financiële instellingen (G-SIFI's) voor het wereldwijde financiële systeem aan te pakken.

Deze maatregelen zouden van toepassing zijn op G-SIFIs die geïdentificeerd moesten worden door de Financial Stability Board (FSB) in samenwerking met de internationale organisaties van toezichthouders en de nationale autoriteiten.

De International Association of Insurance Supervisors (IAIS) publiceerde juli jl. een reeks beleidsmaatregelen, consistent met het beleidskader van de FSB dat wordt onderschreven door leiders van de G20, en bestaande uit :

- voorschriften voor herstel en resolutie plannen;
- verbeterd groepswijd toezicht;
- hogere verliesabsorptie (HLA, higher loss absorption) capaciteit.

De FSB, in overleg met de IAIS en de nationale autoriteiten, identificeerde ook een eerste lijst van G-SIIs waarop de IAIS beleidsmaatregelen zullen moeten worden toegepast. Deze G-SIIs werden geïdentificeerd met behulp van de IAIS beoordelingsmethode. In de toekomst zal de lijst van de G-SIIs jaarlijks worden bijgewerkt, te beginnen vanaf november volgend jaar.

De volgende G-SIIs zijn geïdentificeerd: Allianz SE, American International Group, Inc., Assicurazioni Generali S.p.A., Aviva plc, Axa S.A., MetLife, Inc., Ping An Insurance (Group) Company of China, Ltd., Prudential Financial, Inc., and Prudential plc.

Voor deze instellingen begint de uitvoering van een verbeterd groepswijd toezicht onmiddellijk, moeten er crisisbeheersingsgroepen worden opgericht tegen juli 2014 en moet aan de voorschriften voor het herstel en resolutie worden voldaan voor eind 2014. Met betrekking tot de vereiste van een groter verliesabsorptievermogen voor G-SIIs, zal de IAIS om te beginnen eenvoudige backstop kapitaalsvereisten ontwikkelen, die zullen gelden voor alle activiteiten van de groep, met inbegrip van dochterondernemingen die niet actief zijn in de verzekeringssector. Deze oefening moet rond zijn tegen de G20-top in 2014. De uitvoeringsmaatregelen daaromtrent moeten klaar zijn tegen eind 2015 om ze dan uiteindelijk toe te passen vanaf januari 2019 op de G-SIIs die zijn geïdentificeerd in november 2017.

De FSB wordt voorgezeten door Mark Carney, gouverneur van de Bank of England. Het secretariaat is gevestigd in Basel, Zwitserland, en vindt onderdak bij de Bank voor Internationale Betalingen. Voor nadere informatie over de FSB, bezoek de FSB website, www.financialstabilityboard.org.

In vele Europese landen is nu ook de oefening begonnen wie er nationaal systeemrelevant is. Deze oefening is uiteraard aan de bankenkant vooral voor de Eurolanden bijzonder pertinent, gezien de bevoegdheden van de Europese Centrale Bank in het SSM.

EU TOP, 24-25 OKTOBER 2013

24 en 25 oktober vindt een Europese top plaats in Brussel. Op de agenda van deze top staan onder meer de volgende onderwerpen:

Digitale economie, innovatie en diensten

De Europese Raad bespreekt de stand van zaken van de digitale agenda en op basis daarvan sturing geven aan de voltooiing van de digitale eengemaakte markt. Ook evalueert zij in hoeverre er vooruitgang is geboekt op het gebied van innovatie en welke stappen er gezet moeten worden om de Europese Onderzoeksruimte te voltooien in 2014. Ook wordt er gekeken welke stappen er moeten worden gezet voor de toekomstige ontwikkeling van de Innovatie-Unie. Verder wordt gesproken over de collegiale toetsing van de dienstenrichtlijn en vooruitgeblikt worden naar de uitkomst van het 'licenties voor Europa' proces.

Groei, concurrentievermogen en banen

De Europese Raad zal de stand opmaken van haar inspanningen om groei, banen en het Europese concurrentievermogen te bevorderen en waar nodig richtsnoeren geven voor met name:

- de invoering van het dit jaar overeengekomen Investeringsplan;
- het meten van de vooruitgang met het Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief;
- het beoordelen van de vorderingen m.b.t. het vereenvoudigen van de regelgeving en de verlichting van de regeldruk.

De Economische en Monetaire Unie

De Europese Raad zal een evaluatie maken van de lopende werkzaamheden die moeten leiden tot een versterkte EMU. Hierbij zal vooral gekeken worden naar de versterkte coördinatie van economische beleid en de sociale dimensie van de EMU. Ook komt de Bankunie aan bod en zal de Europese Raad de stand van zaken met betrekking tot de voltooiing van de Bankunie bespreken met Draghi, de president van het ECB.

De geannoteerde ontwerpagenda van deze top is te vinden op de website van de Europese Raad: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/nl/13/st12/st12389.nl13.pdf>.

EUROPESE AGENDA

2013

17 oktober 2013	Stemming in ECON over rapport herstel- en ontwikkelingsraamwerk voor niet-bancaire financiële instellingen (Swinburne report)
24 oktober 2013	Volgende trilogvergadering OII
24-25 oktober 2013	Europese top
31 oktober 2013	Deadline raadpleging EIOPA: technische specificaties sponsorsteun (pensioenen)
31 oktober 2013	Publicatie EIOPA aanbevelingen aan nationale toezichthouders over de tussentijdse maatregelen SII in alle EU talen
13 november 2013	Volgende trilogvergadering OII
Half november 2013	Voorstel IORP II richtlijn (verwacht)
20 november 2013	EIOPA conferentie Frankfurt
25 november 2013	Stemming in ECON over SRM (Ferreira rapport)
10 december 2013	Plenaire stemming over IMD II (Langen rapport)
17 december 2013	Stemming in ECON over catastrofeverzekeringen (Terho rapport)

2014 en volgende

1 januari 2014	Ingangsdatum CRD IV (CRR/CRD)
13 januari 2014	Plenaire stemming over rapport herstel- en ontwikkelingsraamwerk voor niet-bancaire financiële instellingen (Swinburne rapport)
3 februari 2014	Plenaire stemming over OII
11 maart 2014	Plenaire stemming over SRM
22-25 mei 2014	Verkiezingen Europees Parlement
Najaar 2014	Volledige bevoegdheid ECB in SSM (één jaar na inwerkingtreding SSM)
31 januari 2015	Datum waarbij de lidstaten SII en OII in hun nationaal recht moeten hebben omgezet (na goedkeuring Quick Fix II)
1 januari 2016	Toepassingsdatum SII en OII (na goedkeuring Quick fix II)

AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN

CRD IV:	Capital Requirements Directive
CCP:	Anticyclische premie; ook Central Counterparty: centrale tegenpartij
CPSS:	Committee on Payment and Settlement Systems
CSD:	Central Security Depository : centrale effectenbewaarinstelling
EBA:	European Banking Authority
ECB:	Europese Centrale Bank
ECR:	European Conservatives and Reformists Group
ESAs:	European Supervisory Authorities
ECON:	Committee on Economic and Monetary Affairs (EP)
EFRP:	European Federation for Retirement Provision, nu Pensions Europe
EIOPA:	European Insurance and Occupational Pensions Authority
EMU:	Europese Monetaire Unie
EPP:	European People Party (NL: EVP)
ESFS:	European System of Financial Supervision
ESM:	Europees Stabiliteitsmechanisme: permanent financieel noodfonds dat leningen gaat verstrekken aan EU-lidstaten in financiële problemen
ESMA:	European Securities and Markets Authority
FICOD:	Financial Conglomerates Directive
FSB:	Financial Stability Board
FSOC:	Financial Stability Oversight Council (USA)
GTM:	Gemeenschappelijk Toezichtmechanisme (EN: SSM)
G-SII:	Global Systemically Important Insurers
G-SIFI:	Global Systemically Important Financial Institutions
IAIS:	International Association of Insurance Supervisors
IMCO:	Commissie Interne Markt en Consumentenbescherming (EP)
IMD:	Insurance Mediation Directive
IORP:	Institutions for Occupational Retirement Provisions

IOSCO:	Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions
JC:	Joint-committee, een sectoroverschrijdend comitee waarin de drie sectorale toezichthouders (EIOPA, EBA, ESMA) cross-sectorale consistentie in het Europese toezicht waarborgen, in het Nederlands Gemengd Comité genoemd
LTG:	Long-term Guarantees (lange termijn waarborgen)
LTGA:	Long-term Guarantee Assessment
MIFID:	Markets in Financial Instruments Directive
O II:	Omnibus II
PPI:	Payment protection insurance
PPP:	Personal pension products
S&D:	Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats
SII:	Solvency II
SCR:	Solvency Capital Requirement
Sixpack:	Zes richtlijnen en verordeningen die het economische bestuur in de EU moeten aanscherpen: vier ervan hebben betrekking op begrotings-aangelegenheden, waaronder een hervorming van het stabiliteit- en groeipact van de EU, terwijl de twee nieuwe verordeningen gericht zijn op het doeltreffend opsporen en aanpakken van macro-economische onevenwichtigheden binnen de EU en de eurozone. Het 'six-pack' is op 13 december 2012 in werking getreden.
SSM:	Single Supervisory Mechanism, Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme
SRM:	Single Resolution Mechanism, Gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme
ToR:	Terms of Reference
Triloog:	Overleg tussen Europees Parlement, de Commissie en de Raad
QIS:	Quantitative Impact Study

Deze Nieuwsbrief is geschreven door Lodewijk Buschkens en Lieve Lowet, partners bij ICODA European Affairs. Beiden hebben meer dan vijftien jaar praktijkervaring in Brussel. ICODA European Affairs is sinds 1991 actief op het gebied van Europese belangenbehartiging. Het kantoor van ICODA is gevestigd midden in de Europese wijk van Brussel. Vanuit deze centrale positie verleent het bureau diensten aan het bedrijfsleven, nationale en lokale overheden, NGO's, de Europese Commissie en Europese koepelorganisaties. Naast monitoring bestaat de dienstverlening uit advisering en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van European Affairs. ICODA adviseert haar cliënten over de te volgen lobbystrategie, de juiste timing van de lobby en de wijze van informatieverstrekking aan de Europese beleidsmakers. Research afgerond 5 oktober 2013